

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»

Кафедра біології рослин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ландшафтна архітектура

для студентів

галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»
освітній рівень бакалавр
освітня програма Ландшафтний дизайн та озеленення
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Вікторія ПЕТЛЮВАНА

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: **Вікторія ПЕТЛЮВАНА** канд. біол. наук, доцент, доцент кафедри біології рослин

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри біології рослин
 (підпис) (**Наталія ТАРАН**)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 17 від «23» травня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол № **5** від «**23**» червня 2022 року

Голова науково-методичної комісії (підпис) (**Наталія СКРИПНИК**)
(прізвище та ініціали)

« **23** » червня 2022 року

1. Мета дисципліни – формування у студентів знань, уявлень та навиків щодо оцінки естетичних якостей природних та антропогенних ландшафтів для використання можливостей ландшафтної архітектури.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Успішне опанування навчальних дисциплін «Фітоекологія ландшафтів», «Біологія рослин», «Ґрунтознавство та ґрунтова мікробіологія», «Дендрологія».
2. Знати основні типи ґрунтів та основні типи рослинних угруповань України.
3. Знати основи образотворчого мистецтва, кольорознавства та об'ємно-просторової композиції.
4. Вміти виконувати ландшафтну таксацію.
5. Володіти навичками роботи у програмах *SkechUp, AutoCAD, TwiLight*.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Ландшафтна архітектура» є обов'язковою навчальною дисципліною, яка базується на інформації про критерії оцінки естетичної привабливості території для створення садово-паркових об'єктів, методи створення штучних привабливих ландшафтів на об'єктах озеленення, принципи та методики розробки об'ємно-просторових рішень територій садово-паркових об'єктів. Вивчення дисципліни створює підґрунтя для використання у садово-парковому господарстві країни прогресивних технологій проектування садово-паркових об'єктів різних масштабів та призначення на основі досягнень ландшафтної архітектури.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основними завданнями дисципліни є формування у майбутніх фахівців: знань щодо історії розвитку ландшафтної архітектури та дизайну, законів та структури ландшафтної архітектури, типів ландшафтних об'єктів, методів проектування об'єктів ландшафтної архітектури та особливостей створення штучних ландшафтів на об'єктах озеленення.

Згідно Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство», дисципліна забезпечує набуття студентом таких компетентностей:

інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

загальних:

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальних (фахових, предметних):

ФК3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

ФК14. Здатність представляти результати науково-практичної роботи письмово та усно з використанням сучасних технологій та засобів візуалізації, володіти фаховою термінологією для спілкування з колегами та цільовою аудиторією, в тому числі іноземною мовою.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	<i>Знати основні етапи історії розвитку ландшафтного дизайну, закони ландшафтного дизайну, типи ландшафтних об'єктів, методи проектування об'єктів ландшафтного дизайну та особливості створення штучних ландшафтів на об'єктах озеленення.</i>	<i>лекції, лабораторні роботи, самостійна робота</i>	<i>Модульна контрольна робота, оцінювання презентації / доповіді, усних відповідей / доповнень, іспит</i>	40
2.1	<i>Вміти створювати ландшафтні композиції з рослин, оцінювати естетичні якості ландшафтів та пейзажних ділянок, відобразити деревно-чагарникові породи за допомогою ландшафтно-графіки; проектувати малі сади та рокарії за принципами ландшафтного дизайну.</i>	<i>лекції, лабораторні роботи, самостійна робота</i>	<i>Модульна контрольна робота, оцінювання презентації / доповіді, усних відповідей / доповнень, іспит</i>	40
3.1	<i>Здатність спілкування українською професійною мовою.</i>	<i>лекції, лабораторні роботи, самостійна робота</i>	<i>Модульна контрольна робота, оцінювання презентації / доповіді, усних відповідей / доповнень, іспит</i>	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибірових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	2.1	3.1
Програмні результати навчання (назва)			
ПР6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.	+	+	+
ПР 17. Представляти, моделювати та розробляти проекти об'єктів озеленення, садово-паркового господарства, ландшафтно-архітектури та дизайну середовища із використанням новітніх технологій та застосуванням прийомів графічної подачі.		+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Модульна контрольна робота 1 – РН 1.1, 2.1 (блок тем Розділу 1)
– 10 балів / 5 балів
2. Модульна контрольна робота 2 – РН 1.1, 2.1 (блок тем Розділу 2)
– 10 балів / 5 балів
3. Оцінювання виконання лабораторних робіт - РН 1.1, РН 2.2, РН 3.3 – 20 балів/10 балів
4. Презентації / доповіді - РН 1.1, РН 3.1– 10 балів / 5 бали
5. Усні відповіді / доповнення - РН 1.1, РН 2.2, РН 3.3 – 10 балів / 5 балів

- семестровий контроль: у формі іспиту

Підсумкова оцінка з освітнього компонента в цілому, підсумковою формою контролю за яким встановлено іспит, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються) та оцінки, отриманої під час іспиту.

Форма проведення іспиту - письмова, вид письмових завдань – тестові запитання та запитання з короткими відповідями. Результатами навчання, які оцінюються під час проведення іспиту, є РН 1.1-3.1. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана здобувачем освіти під час іспиту, становить 40 балів за 100 бальною шкалою.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

- умови допуску до іспиту:

Обов'язковою умовою допуску до іспиту є виконання лабораторних робіт, написання 2 модульних контрольних робіт та підготовка презентації / доповіді. Здобувач освіти не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше ніж 20 балів.

7.2. Організація оцінювання:

Модульні контрольні роботи 1 і 2 проводяться після завершення лекцій з розділів 1 і 2 відповідно. Оцінювання лабораторних робіт здійснюється по закінченні курсу лекцій. Оцінювання підготовлених презентацій / доповідей, усних відповідей / доповнень проводиться упродовж семестру.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і лабораторних занять

№ п/ п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	лабораторні	самостійна робота
1	2	3	4	5
<i>Частина 1 «Ландшафт як основа архітектурного мистецтва»</i>				
1	Предмет, завдання та поняття ландшафтної архітектури. Історія виникнення та розвитку ландшафтної архітектури	2		
	Формування об'єктів ландшафтної архітектури в регулярному та пейзажному стилях.	2		
	Садово-парковий ландшафт. Естетична оцінка.		2	
	Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва України			6
2	Ландшафт та його компоненти. Природні та антропогенні ландшафти	4		
	Ландшафтне проектування		2	
	Природні зони України. Основні компоненти ландшафту			6
	Формування садово-паркового ландшафту на відновлених територіях			7
3	Просторові форми і організація простору в ландшафті	2		
	Проектування спеціалізованих об'єктів		2	
	Спеціалізація садово-паркових ландшафтів за видами відпочинку. Функціонально-просторові особливості.		2	
	Фактори, що впливають на психоемоційне сприйняття простору			7
Всього				
<i>Частина 2 . «Ландшафтне проектування об'єктів різних типів»</i>				
4	Основи проектування об'єктів ландшафтної архітектури	2		
	Типологія та функціональна структура об'єктів ландшафтної архітектури	2		
	Проектування бульварів		4	
	Ієрархічна класифікація об'єктів ландшафтного дизайну			6
5	Ландшафтне проектування об'єктів різних типів. Організація міжселенських просторів.	2		
	Місто і його архітектурно-природна основа. Планування насаджень загального користування.	2		
	Засоби проектування прибережних ландшафтів		2	
	Міжселенські дороги – особливий об'єкт ландшафтного проектування			7
	Роль природних умов у ландшафтному проектуванні			7
6	Охорона та відновлення історичних об'єктів ландшафтної архітектури	4		

	Законодавство про охорону та відновлення естетичних якостей ландшафтів	2		
	Озеленення дахів		4	
	Екологічні і технологічні проблеми консерваторської діяльності			7
7	Ландшафтна архітектура та дизайн як засіб формування будівель і споруд у міському середовищі	2		
	Засоби ландшафтної архітектури та дизайну у формуванні інтер'єрних просторів	2		
	Модульні сади		4	
	Вертикальне озеленення		4	
	Проект квітника		2	
	Використання відновлених територій для формування садово-паркового ландшафту.			
ВСЬОГО		28	28	60

*Примітка: слід зазначити також теми, винесені на самостійне вивчення

Загальний обсяг 120 год, в тому числі:

Лекцій – **28 год**.

Лабораторні заняття – **28 год**.

Консультації – **4 год**.

Самостійна робота – **60 год**.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Крижанівська Н. Я. *Основи ландшафтного дизайну: підручник* / Н.Я.Крижанівська. – К.: «Ліра-К», 2017. – 218с.
2. Кучерявий В. П. *Дерева, чагарники і ліани в ландшафтній архітектурі* / В.П.Кучерявий, Р.Б.Дудин, Н. П. Ковальчук та ін. – Львів: “Кварт”, 2004. – 138с.
3. Кучерявий В.П. *Ландшафтна архітектура*. – Львів: Новий світ-2000, 2017. – 521с.
4. *Основи ландшафтної архітектури та дизайну : підручник* / Н. Я. Крижановська, М. А. Вотінов, О. В. Смірнова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 348 с.
5. Яковлева-Носарь С.О., Бойка О.А. *Ландшафтна архітектура: методичні рекомендації до лабораторних занять та самостійної роботи для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Лісове і садово-паркове господарство»*. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 44 с.

Додаткова література:

1. Генсірук С.А., Кучерявий В.О., Гайдарова Л.Й. *Зелені скарби України*. К.: Урожай, 1991г. – 192 с.
2. Крижановська Н. Я. *Світлокольоровий дизайн сучасного міста : навч. посібник* / Н. Я. Крижановська, В. П. Дубинський; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2013. – 129 с.
3. Кучерявий В.П. *Історія ландшафтної архітектури* / В.П. Кучерявий. – Львів: «Новий світ – 2000», 2018. – 702 с.
4. . Кучерявий В.П. *Ландшафтна архітектура: довідник термінів* / В.П. Кучерявий, Р.Б. Дудин, Т.М. Левусь. – Львів: Манускрипт, 2010. – 156 с.

5. *Ландшафтна архітектура і дизайн в сучасних умовах. Інформаційно-аналітична збірка.* – К: Держкоммунгосп, 2001. - вип.2. – 84с.
6. *Попович С.Ю., Корінько О.М., Клименко Ю.О. Заповідне паркознавство. Навчальний посібник.* – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 320с.
7. *Рубцов Л.И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре.* – К: Наук. Думка, 1977. – 271с.
8. *Тареев А.С., Бойко В.Р., Мойсієнко І.І., Костіков І.Ю. Подібність *Betula borysthenica* Klokov з внутрішньовидовими таксонами *Betula pubescens* Ehrh. // Чорноморський ботанічний журнал – 2013 – Т.9, №2 – с.158-169.*